

Sarajevo, 10.10.2016. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
03.10.2016.-07.10.2016.

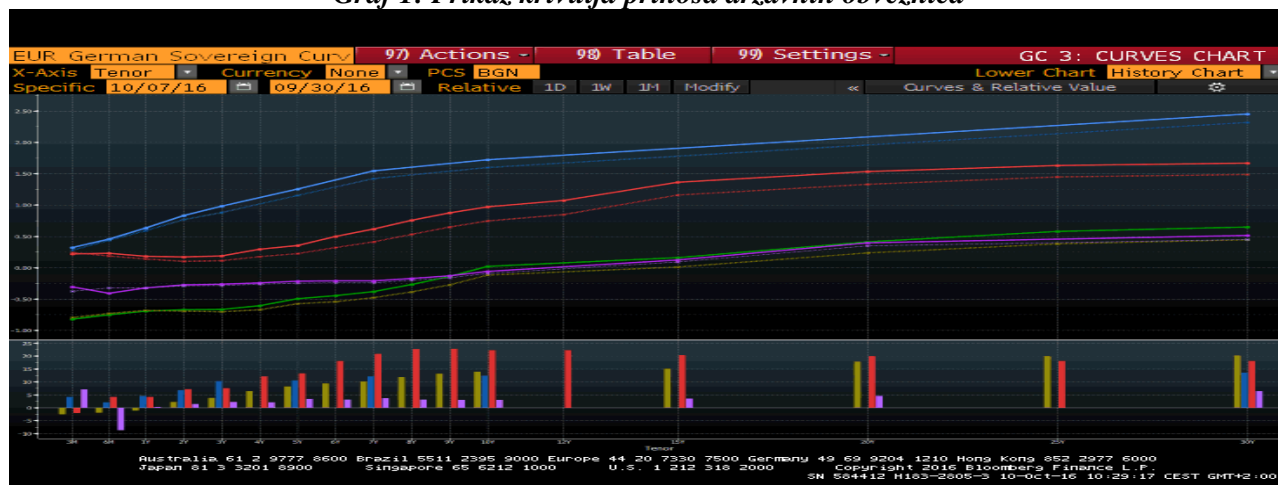
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan						
	30.9.16	-	7.10.16	30.9.16	-	7.10.16	30.9.16	-	7.10.16	30.9.16	-	7.10.16				
2 godine	-0,68	-	-0,67	↗	0,76	-	0,83	↗	0,10	-	0,17	↗	-0,29	-	-0,27	↗
5 godina	-0,58	-	-0,49	↗	1,15	-	1,26	↗	0,22	-	0,36	↗	-0,25	-	-0,21	↗
10 godina	-0,12	-	0,02	↗	1,59	-	1,72	↗	0,75	-	0,97	↗	-0,09	-	-0,06	↗

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	30.9.16	-	7.10.16	
3 mjeseca	-0,798	-	-0,823	↘
6 mjeseci	-0,732	-	-0,751	↘
1 godina	-0,649	-	-0,665	↘

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 07.10.2016. godine (pune linije) i 30.09.2016. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

Prema prognozama MMF-a, očekuje se da će globalni ekonomski rast tokom ove godine iznositi 3,1%, što je nepromijenjen nivo u odnosu na julske prognoze, dok se za narednu godinu očekuje nivo globalnog ekonomskog rasta od 3,4%. Prema saopštenju iz ove institucije, globalni ekonomski rast će tokom ove godine ostati „prigušen“, pod uticajem usporenja ekonomskog rasta u SAD-u i rezultata britanskog referenduma koji su uticali na privredu EU.

EUROZONA

Prinosi obveznica eurozone zabilježili su blagi rast u ponedjeljak, a dodatni rast prinosa je nastavljen narednog dana, pod uticajem vijesti s Bloomberg-a da u ECB-u postoji neformalni konsenzus za mogući početak postepenog povlačenja kvantitativnih olakšica, u zavisnosti od ekonomskih podataka i to po 10 milijardi EUR mjesečno, ali je ECB kasnije ove navode odbacila. Nakon toga, objavljen je i zapisnik sa posljednjeg sastanka ECB-a, koji je pokazao da je privredi eurozone potrebna monetarna podrška, prilikom čega je primijećeno da, u osnovi, cjenovni rast ne pokazuje znakove oporavka. U skladu s tim, zapisnik navodi „da ne bi trebalo da postoji sumnja u vezi s odlučnosti UV da izvršava kupovine obveznica u skladu s ranije donesenim odlukama, kao i da se usvoje dodatne mjere, ukoliko bude

potrebno, s ciljem ispunjavanja mandata cjenovne stabilnosti“. Ipak, trend rasta prinosa nastavljen je i u narednim danima, pod uticajem povećanih očekivanja oko povećanja referentne kamatne stope FED-a, te je prinos desetogodišnjih njemačkih obveznica na kraju sedmice dostigao nivo blago iznad 0%.

MMF je po drugi put u posljednja tri mjeseca smanjio prognoze privrednog rasta Italije, zbog zabrinutosti investitora u vezi s izgledima bankarskog sektora zemlje. Tako se sada za tekuću godinu očekuje rast od 0,8%, a za 2017. godinu rast od 0,9%, što je za po 0,1% niže u odnosu na već smanjene julske prognoze. Za eurozonu blago su povećane prognoze privrednog rasta za tekuću godinu na 1,7% , a za 2017. godinu 1,5%. Vlada Njemačke povećala je prognoze privrednog rasta zemlje za ovu godinu na 1,8% s ranijih 1,7%, ali se očekuje da bi rast u narednoj godini mogao dodatno usporiti na 1,4%.

Deutsche Bank AG je postigla dogovor s predstavnicima radnika o ukidanju 1.000 radnih mjesta, što predstavlja dio šireg plana reformi direktora Cryana da smanji broj radnih mjesta za 9.000 na globalnom nivou.

Po rekordno niskim prinosima, Francuska je emitovala tromjesečne (-0,685%), šestomjesečne (-0,67%) i jednogodišnje (-0,633%), Holandija tromjesečne (-0,763%), Belgija tromjesečne (-0,754%) i šestomjesečne (-0,719%), a ESM tromjesečne (-0,645%) trezorske zapise. Italija je putem banaka izvršila uspješnu emisiju obveznica s rekordno visokim dospeljećem od 50 godina u iznosu od 5 milijardi EUR, dok je potražnja iznosila čak 18,5 milijardi EUR. Francuska je, takođe, emitovala obveznice istog dospeljeća po prinosu od 1,43%, kao i desetogodišnje (0,28%) i petnaestogodišnje (0,60%) obveznice. Po manjim prinosima Španija je emitovala petogodišnje (0,088%), desetogodišnje (1,072%) i dvadesetogodišnje (1,77%) obveznice, dok je Njemačka po većem prinosu emitovala desetogodišnje obveznice (-0,03%), što je za 7 baznih poena više u poređenju s rekordno niskim prinosom ostvarenim na prethodnoj aukciji iz septembra.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	PMI indeks radnointenzivnog sektora – EZ	SEP	52,6	52,6	51,7
2.	Proizvođačke cijene – EZ (G/G)	AUG	-2,1%	-2,1%	-2,6%
3.	PMI kompozitni indeks – EZ	SEP	52,6	52,6	52,9
4.	Maloprodaja – EZ (G/G)	AUG	1,5%	0,6%	1,8%
5.	Odnos deficita i GDP-a – Italija (kvartalno)	II kvartal	-	2,3%	4,6%
6.	Promjena broja nezaposlenih – Španija (u '000)	SEP	23,3	22,8	14,4
7.	Stopa inflacije – Holandija	SEP	0,3%	-0,1%	0,1%
8.	Fabričke porudžbine – Njemačka (G/G)	AUG	1,6%	2,1%	-0,6%
9.	Industrijska proizvodnja – Njemačka (G/G)	AUG	0,4%	1,9%	-1,3%
10.	Industrijska proizvodnja – Francuska (G/G)	AUG	-1,3%	0,5%	-0,1%
11.	Industrijska proizvodnja – Španija (G/G)	AUG	1,6%	4,0%	0,4%
12.	Trgovinski bilans – Francuska (u milijardama EUR)	AUG	-3,85	-4,26	-4,26

SAD

Tokom protekle sedmice prinosi američkih obveznica su bilježili značajan rast, te su prinosi dvogodišnjih obveznica povećani za 7 baznih poena, prinosi petogodišnjih obveznica za 11 baznih poena, a prinosi desetogodišnjih američkih obveznica za 13 baznih poena na sedmičnom nivou. Ovaj rast je podstaknut očekivanjima investitora da će FED do kraja tekuće godine povećati referentnu kamatnu stopu i da će se to desiti na decembarskom sastanku. Ovakva očekivanja su rezultat nedavnog rasta stope inflacije, ali i izjava velikog broja FED-ovih zvaničnika koji signaliziraju ovu mogućnost.

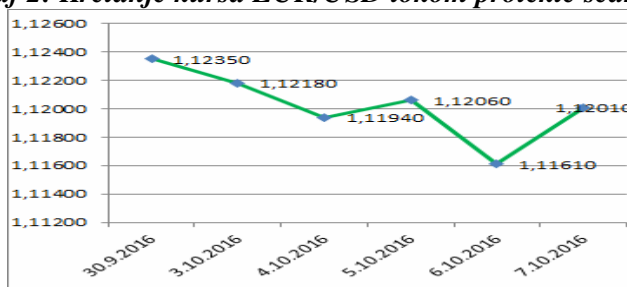
Iz MMF-a je saopšteno tokom protekle sedmice da su smanjene prognoze ekonomskog rasta SAD-a za tekuću godinu, te se očekuje rast američke privrede od 1,6%. Navedene prognoze su znatno manje od julskih koje su iznosile 2,2%, a kao razlog za ovakvu promjenu očekivanja navodi se veoma slab obim poslovnih investicija i značajno smanjenje obima zaliha dobara u SAD-u. Za narednu godinu iz MMF-a očekuju rast privrede SAD-a od 2,2%.

Tabela 4.: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Stopa nezaposlenosti	JUL	4,9%	5,0%	4,9%
2.	Promjena broja zaposlenih u nefarmerskom sektoru	JUL	172.000	156.000	167.000
3.	Promjena broja zaposlenih u privatnom sektoru	JUL	170.000	167.000	144.000
4.	Promjena broja zaposlenih u sektoru radnointenziv. proizv.	JUL	-4.000	-13.000	-16.000
5.	ISM indeks prerađivačkog sektora	SEP	50,4	51,5	49,4
6.	PMI indeks prerađivačkog sektora	SEP	51,4	51,5	52,0
7.	Indeks fabričkih porudžbina (M/M)	AUG	-0,2%	0,2%	1,4%
8.	Indeks porudžbina trajnih dobara (M/M)	AUG	0,0%	0,1%	0,0%
9.	ISM indeks prerađivačkog sektora	SEP	53,0	57,1	51,4
10.	PMI indeks uslužnog sektora	SEP	51,9	52,3	51,0
11.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	01. OKT	256.000	249.000	254.000

USD je tokom protekle sedmice aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EUR/USD smanjen sa nivoa od 1,1235 na nivo od 1,1201.

Graf 2: Kretanje kursa EUR/USD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Tokom protekle sedmice GBP je snažno deprecirala u odnosu na USD i EUR, nakon što je premijerka Velike Britanije May ukazala na to da će formalni proces napuštanja EU početi krajem marta 2017. godine. Pored određenog datuma za napuštanje EU, tržišni učesnici su zabrinuti da bi Brexit mogao značiti da će Velika Britanija ostati van zajedničkog tržišta s ciljem favorizovanja kontrole migracija. Dodatni podsticaj deprecijaciji GBP dala je vijest koju je objavio Financial Times, a u kojoj je navedeno da je predsjednik Francuske Hollande prilikom sastanka s predsjednikom EU komisije, Junckerom i ključnim pregovaračem za Brexit Barnierom izjavio da je Velika Britanija odlučila da napusti EU, te da on vjeruje da je u pitanju čak i „teško“ napuštanje EU.

Ministar finansija Velike Britanije Hammond je izjavio da će se fokusirati na povećanje outputa zemlje kroz povećanje produktivnosti, ali da bi ukupan rast mogao biti usporen ukoliko se zabrane migracije niskokvalifikovanih radnika. Hammond je, takođe, dodao da Vlada vrši reviziju prednosti i nedostataka zadržavanja u carinskoj uniji s EU, s obzirom na to da bi napuštanje carinske unije imalo dodatne troškove naknada prilikom izvršenja finansijskih transakcija za proizvođače poput autoindustrije.

Premijerka May smatra da je važno utvrditi odgovarajući tajming napuštanja EU, kako bi se kompanije uvjerile u sigurnost s obzirom na značajnu deprecijaciju GBP, koja je nastupila nakon što je May ukazala na momenat zvaničnog početka napuštanja EU.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	PMI radnointenzivni sektor	SEP	52,1	55,4	53,4
2.	Zvanične rezerve (promjena u mil USD)	SEP	-	722	-463
3.	PMI uslužni sektor	SEP	52,2	52,6	52,9
4.	PMI kompozitni indeks	SEP	52,3	53,9	53,6
5.	Halifax cijene kuća (M/M)	SEP	0,0%	0,1%	-0,3%
6.	Industrijska proizvodnja (G/G)	AUG	1,3%	0,7%	2,1%

7.	Radnointenzivna proizvodnja (G/G)	AUG	0,8%	0,5%	0,7%
8.	Trgovinski bilans (u mlrd GBP)	AUG	-11,250	-12,112	-9,506
9.	NIESR procjena GDP-a	SEP	-	0,4%	0,5%

Tokom protekle sedmice GBP je deprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Kurs EUR/GBP je zabilježio rast s nivoa od 0,86608 na nivo od 0,90005, dok je kurs GBP/USD smanjen s nivoa od 1,2972 na nivo od 1,2434.

JAPAN

Izvori upoznati sa stavovima BoJ su protekle sedmice objavili vijest da će BoJ vjerovatno produbiti teritoriju negativnih kamatnih stopa kako bi se izbjegla oštra aprecijacija JPY, koju BoJ vidi kao prepreku za podsticanje privrednog rasta i inflacije. Guverner BoJ Kuroda je izjavio da politiku negativnih kamatnih stopa ne vidi kao neposrednu opasnost za bankarski sektor Japana, te istakao da kvantitativne olakšice neće dovesti do hiperinflacije. Takođe, Kuroda je krajem prošle sedmice pozvao evropske kreatore monetarne politike da djeluju promptno kako bi se riješili problemi bankarskog sektora u regiji. Istovremeno, Kuroda je izjavio da će BoJ vjerovatno odgoditi rok za dostizanje ciljanog nivoa inflacije od 2% do 2018. godine.

Prema rezultatima ankete, koju je objavila BoJ, povjerenje među velikim japanskim proizvođačima je tokom trećeg kvartala stagniralo. Velike japanske kompanije planiraju povećati kapitalne izdatke u tekućoj fiskalnoj godini za 6,3%. U međuvremenu, prema procjenama Centra za ekonomska istraživanja, GDP Japana u augustu je, drugi mjesec zaredom, zabilježio smanjenje.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

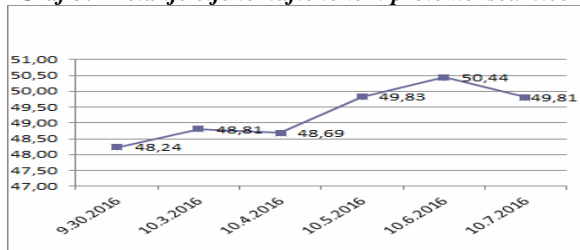
	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Zvanične rezerve (u mlrd USD)	SEP	-	1.260,1	1.256,1
2.	Vodeći indeks P	AUG	101,6	101,2	100,0
3.	Koicidirajući indeks P	AUG	111,8	112,0	112,1
4.	Monetarna baza (G/G)	SEP	-	22,7%	24,2%
5.	PMI indeks radnointenzivnog sektora F	SEP	-	50,4	49,5
6.	PMI indeks uslužnog sektora	SEP	-	48,2	49,6
7.	PMI kompozitni indeks	SEP	-	48,9	49,8
8.	Indeks ukupnih zarada (G/G)	AUG	0,4%	-0,1%	1,2%
9.	Indeks povjerenja potrošača	SEP	41,5	43,0	42,0

JPY je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EUR/JPY zabilježio rast s nivoa od 113,92 na nivo od 115,39. JPY je deprecirao i u odnosu na USD, te je kurs USD/JPY povećan s nivoa od 101,35 na nivo od 102,98.

NAFTA I ZLATO

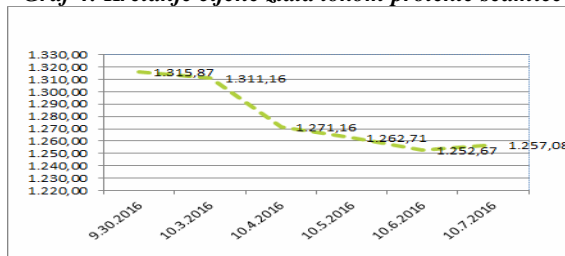
Cijena jednog barela sirove nafte je na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak iznosila 48,24 USD (42,94 EUR). Proteklu sedmicu su obilježile špekulacije o tome da će okvirni dogovor zemalja članica OPEC-a o smanjenju obima proizvodnje nafte biti realizovan na redovnom novembarskom sastanku predstavnika zemalja članica ovog tijela. Doprinos povećanju cijene nafte dalo je i objavljivanje informacije o smanjenju američkih zaliha nafte u posljednjoj sedmici septembra za 2,98 miliona barela, što je znatno manji podatak od očekivanog povećanja. Prvi put od januara ove godine, ukupne američke zalihe nafte su smanjene ispod nivoa od 500 miliona barela. Cijena nafte je tokom trgovanja u četvrtak povećana na najviši nivo od juna tekuće godine. Međutim, tokom trgovanja u petak cijena ovog energenta je blago smanjena nakon što su objavljene informacije da su Libija, Nigerija i Rusija povećale obim proizvodnje ovog energenta. Na zatvaranju tržišta u petak cijena nafte je iznosila 49,81 USD (44,47 EUR) po barelu. Na sedmičnom nivou cijena nafte je povećana za 3,25%.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Na otvaranju londonske berze u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.315,87 USD (1.171,22 EUR). Cijena ovog plemenitog metala je tokom protekle sedmice uglavnom bilježila smanjenje. Najveće dnevno smanjenje cijene zlata od 40,00 USD je zabilježeno tokom trgovanja u utorak, pod uticajem povećanja očekivanja da će FED tokom ove godine povećati referentnu kamatnu stopu, ali i pod uticajem špekulacija o postepenom povlačenju kvantitativnih olakšica od strane ECB-a. Sredinom i krajem protekle sedmice, uticaj na smanjenje cijene zlata imale su informacije o jačanju uslužnog sektora u SAD-u, kao i informacije s američkog tržišta rada. Iako su podaci s tržišta rada SAD-a bili uglavnom lošiji od očekivanja, investitori i dalje očekuju da će kamatne stope u SAD-u biti povećane do kraja godine, jer je pokazatelj učešća broja zaposlenih u ukupnom fondu radne snage u ovoj zemlji povećan tokom augusta u odnosu na prethodni mjesec. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.257,08 USD (1.122,29 EUR), što je smanjenje od 4,47% na sedmičnom nivou.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.